

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година V.

У Новом Саду, 31. маја 1882.

Бр. 15.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња. 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Прну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Преплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ГАРИВАЛДИ.

Спалили су мртво тело неумрла дива.
Пепео носе да у земљи за навек почива.
Звона звоне, а из њина жалостива јека
Чујем гласе: „Слава теби, дико нашег века!“
Слава теби ти узоре грађанских врлина, —
Отаџбина т' губи данас најдичнијег сина.
Слава теби јуначино, коме нема равна,
Лучо правде и слободе од бога послана!
Слава теби ти патниче јада и чемера,
Огледало кристалнога мушког карактера!
Слава теби који знаде оздола, озгора
Стећи себи поштовања — и самих злотвора.
Слава теби, чији дари и краљеве красе,
Ти си стек'о много, много, — али ништа за се.
Мачу правде, звездо свести, алеме поштења,
Слава теби, угледниче нових поколења!

Спалили су мртво тело неумрла дива.
Његов пепео сада већем сребрн ковчег скрива,
— И баш сад га гробу носе, да навек почива.

Сад га носе, — — а ја клечим пред том сликом драгом.
Дуни ветре, сада дуни целом својом снагом!
Не дај светлост да се спусти у мрачно местанце!
Разби ковчег, као што је он разбио ланце!
Ковчег разби, пепео просни, па у бурном лету
Посеј овај свети пепео по целој свету,
Где год има срце које, у надању живо.
Где год има народ који, ком се чини криво.
Дуни ветре, носи ветре, лети без одапка!

А ја жмуриш, а ја сневам, — ох да дивна санка!

3.-I. J.

Шетња по Новом Саду.

СХП.

Ја уопште слабо путујем, те с тога врло слабо и познајем наше вароши и села и њихове становнике, а и што знам о њима, то је већином по чувењу и по уображењу. Тако ја представљам себи људе у појединим нашим местима са свим по мом начину, а може бити да су они са свим друкчији и да се ја варам.

По моме уображењу и представљању ево како изгледају и шта раде наши људи по разним нашим местима:

Сентомашани стоје гомилама изван вароши на капијама те изгледају непрестано, да ли иде од куд какав *гост*, па кад који наиђе, а они га приме у своја објатија, одведу га у варош па га дотле чисте и поје, докле год свест не изгуби, те и заборави зашто је и коме је у Сентомаш дошао, него буде трећи дан без шешира и обојака на кола натоварен и кући послан да се лечи од мамурлука.

Каленчани стоје непрестано на агенцији, поносе се што имају три станице паробродске, па кад се који пароброд приближује, а они се све обзира десно-лево, да виде има ли ту који страпац н. пр. из Ирига или Беркасова, да их види и да им завиди.

Карловчани седе у хладу пред читаоницом и разговарају о Бизмарку, о кедиву, о перзијском шаху, о руским Чивутима, о Едисоновом електричном осветљењу — и о свачему пре, само не о томе, како би се њихове општинске — политичне и црквене — ства-

ри довеле већ једанпут у ред, те да и они једном већ саграде лађу, која ће их пренети у Европу.

Сомборци су весели и кад порцију плаћају. Срце и душа им је поделити се у два табора, али само с тога, да после кад дође до какве озбиљне народне ствари, могу што свечаније помирење славити и што сложније се противнику одупрети. Стара им је тежња, да с Бонтуом уговор направе да им сагради железницу од Сомбора до Сентомаша, како би се што чешће с браћом руковати могли.

И *Вричани* се радо деле у таборе, али не у два, него у седамдесет и пет. Они се у општинске послове не мешају, јер имају ко их *заступа*; само на журналистичком пољу не трпе *заступања*, јер ни један лист не може тамо да се одржи.

Митровчани извадили буђеларе и отворили, па само чекају кад им излази претплата на који српски лист или кад ће наићи какав родољубиви скупитељ да изиште коју форинту на какве погорелце или којег рањеника из Босне и Србије. У вече прекраћују време тиме, што избаце из каване по којег Чивутина, који се почне разметати као да је у Јерусалиму.

Земунци метли прст на чело, па штудирају, да ли у Земуну има православне општине или нема, и не могући се разабрати иду код Тоше Златића на каву, па политизирају о томе, шта би било од оностраног српства да није Анђелића и п-п Николе и шта би било, кад би, сачувај боже, руске нихилисте пружиле свој прст и у друге крајеве Европе.

Панчевци су већ постали у неку руку *нихилисте*, јер кад узмемо, да латинска реч „nihil“ значи

ПОДЛИСТАК.

Ко путује има ма шта за приповедање.

(Свршетак.)

Елем путујући тако прођемо кроз *** Могло је бити својих 10 сахата ноћу. Нигде небеше живе душе, све је спавало. Само у једној кући гори свећа. Ја се сиђем доле, да запитам, којим ћемо путем боље проћи или преко рита или друмом. Врата бежу са сокака и видим кроз стакло, да ту седи неки столар. Закуцам и нечекајући одговора упаднем онако с бундом у нутра. Кад ме опазе швабица, а она дрекну иза свега гласа: „јај, Јесес, рајбер“, па поче дрктати те паде у столицу.

Једва је умирим, те ме обавести, да је боље друмом ићи него ли ритом. Захвалим јој и кренем се даље.

Никад у моме животу нисам тако повољно путовао као онда од *** до првог места. То се задовољство не да описати. Од *** до ... има сат и по путовања, али лажно рећи ми смо то растојање за три четвртине сахата прејурили.

Задремам мало на коли, т. ј. зажмурим само, а оно ми се учини при том безклопотном возању као да сам дух, те се пењем у више светове, тако сам лак био, као да сам сву земаљску прашину са себе стресао, те онако чист летим високо, високо. Учинило ми се, да видим под собом тај мајусни свет како га миже као мрави у мравињаку своје.

У један мах задрмаше се кола, те ме пробудише из заноса.

Стигли смо на калдрмисани насип, који у ... води Швабе називају то село „Hexendorf.“

Али тако то обично бива, да се у свету све изопачава.

Знамо да су Чивути најнечистији, па опет имају најлепша имена. Зар се један, у чију собу не можеш без мараме на носу и устима ући, зове: Veilchenduft?

Видишли каквог издрпаног прљавог Чивута са дугачким носом и брадавицом на њему па га запитах како му је частно име, буди сигуран, да неће бити ништа ружније од на пример Rosenstock.

Тако су и Швабе дале том селу име Hexendorf, а нема бољи људи него ти вештичари што су. Само је један међу њима другчији, али то ћемо доцније видети.

Ја сам већ био уморан од многог возања и сан ме је врло напопао, те рекох Мити кочијашу, да ту мало проспавамо, а у јутру ћемо уранити, па ћемо опет на време стићи на лађу.

„Терај управо у попину капију,“ рекох му, држећи се онога начела, да поп иде попу а ковач ковачу. Осим тога био сам врло и познат са тим попом.

Још сам у напред зебао за дочек, јер као што беше онај пар у *** где сам вечерао тако је исто и овде стајало. Попа је изгледао према попадији као капелица према саборној цркви.

Нема ваљда здравије женскиње од те попадије, па опет увек је болестна. Увртила је себи у главу, да је слаба јер не може да трчи. А ко је видео још пуно буре трчати?

„ништа“, и кад прорачунамо, шта Панчевци при изборима посланика на мађарски сабор раде онда ћемо увидети, да су они заиста *нихилисте*.

Футожани дању продају купус, а у вече купују пиво код честитог брата Јоце; поред осталих привилегија имају они и своју футошку скелу и привилегију, да могу пешке ићи у Нови Сад. У Футогу се родио и онај јунак, што је г. 1866. трчао од Кенигреца па све на душек до Футога, и у трчању (кад је непријатељ вијао) викао: „Подрж' боже овако до Футога!“

Бечкеречани седе на Бегеју па пецају рибу; Бечкеречанке пак — као што ја себи представљам — и у кујну иду у свиленој хаљини са шлепом, а француске романе носе и у цркву уместо зборника. Иначе су сви Иштоцијевци ученици и чувају се талмудових присталица.

Београђани седе све по двојица у каванама и један с другим нешто шапућу, изгледа као да политизирају, али не смеђу велегласно, да их не би чуо који жандар или колега му министар; резултат је таквог договарања оснивање нове партаје и покретање новог листа, те с тога и имају толико листова, колико столица у каванама.

Загрењани представљам себи са оперигукерима управљеним на Босну и са бројалицама у руди како јуре да се уписују у друштво св. Јеролина и како пред спавање читају Штросмајерову окружницу и штудирају, чије још прозоре нису стаклари ове године опраљали.

Добро, добро, рећи ће когод, и запитаће ме:

То је та коју је др. Ст. . . . вић лечио, па му се већ досадило, те јој једном рече:

Јесте чули госпо више ме немојте звати, јер Вама непоможе цела апотека. Него узмите Ви мотику у руке, па копајте, засучите Ваше ручице, па месите лебац и перите кошуље, — а мене оставите другим, сувљим болесницима.

„Дедер Мито, рекох кочијашу, „лупај на оном последњем прозору, кажи да сам ја из . . . те молим, да ме приме, да се до ујутру мало одморим.“

Оде Мита и закуца на прозору. Чујем ја на колима, де се пита „ко је?“ Мита одговори као што сам наручио.

„Добро“, беше одговор, и свећа засија у соби.

Ваш стаде избијати једанајест сахати.

Дође Мита и седне на кола, чекајући да се капија отвори. Чекали смо један четврт, други четврт. Нема никог, капија ћути као заливена.

„Мито! Сиђи доле и види, шта је, као да нема свеће у соби.“

Сиђе се кочијаш и рече ми да нема свеће. „А ти закуцај још!“

Мита закуца, али одговора нема.

Ја сам изгубио стрпљење, јер неправдо ми би, зашто да ме одбије. Та у невољи прими човек туђина под кров свој а овде поп, који приповеда хришћанске добродетељи, одбија свога брата у Христу.

Сиђем се с кола, кажем кочијашу, да тера за мном те закуцам на прозор бирташки. Нема одговора, на дру-

што ти идеш тако далеко? Него реци ти нама како ти себи представљаш *Новосађане*?

Новосађани кувају ручак, перу и пеглају кошуље, љуљају децу, шију дугмета — а Новосађанке играју „фрише фире“ и чисте (својим шлеповима) променаду.

*

*

Као што рекох ја се о овом свему нисам уверио, него то само тако себи представљам, а како је у истини, то не знам; можда је баш са свим *противно*, т. ј. можда *Бечкеречани* имају своје *заступаше*, а *Вршчани* пецају у Бегеју рибу; можда *Футожани* опијају госте, а *Сентомашани* продају купус; можда се *Каленчани* уписују у друштво св. Јеролима, а *Загрењани* се поносе својом паробродском станицом; можда *Панчевци* политизирају о Бизмарку и кедиву, а *Карловчани* су можда *нихилисте* и т. д., — можда се ја дакле варам и за то нека ми нико не замери, јер ја не пишем ово за „Бедекера“, него за „Стармали.“

АБ.

У Ш Т И П Ц И.

□ Даје се на знање, да *панчевачка читаоница* не држи „Стармалога“, а *карловачка* држи два *егземплара*. (Можда су се *Панчевци* нашли уверени, што „Стармали“ тако често *Карловчанима* ово или оно пребацује н. пр. избор општинског председника, избор посланика, овације Герману и т. д.).

*

*

*

§. Кажу да је п. . в. . у Локу добио нов црвен — колан.

ги, нема, на трећи, на четврти, нема ништа; на други прозор, на трећи, „но ко је?“ беше одговор.

„Страни људи, отворите капију“, рекох.

„Ома.“

Капија се отвори и уђемо у нутра. Мита изпрегне коња и одведе га у шталу, а ја у бунди хајд у бирцуз.

У бирцузу лежи вандрокаш на асталу и кад се унесе свећа, а он ти се малко издиже, те онако пијан као што је био запева песму, коју сам овако запамтио:

Und als die Schneider beisammen waren,

Da wollten sie auch tanzen;

Da tanzten ihrer neunzig,

Neunmal hundert neunundneunzig

Auf einer Nadelspitz 'drauf.

Und als sie ausgetanzt haben,

Da wollten sie auch trinken;

Da trinken ihrer neunzig,

Neunmal hundert neunundneunzig

Aus einem Fingerhut 'raus.

Српски би се та песма могла од прилике овако певати:

И кад се снајдце скупише,

Хтеше и играти;

И тада заиграше:

Стотиница девет и деведесет девет,

На вршку иглице.

*

www.unilib.rs △ Кажу да је у Тиса-Еслару нестало једне девојке, па беде Чивуте, да су је они заклали. И код нас у Новом Саду нестало је једне угојене гуске, па је сумња на Чивуте, да су је они заклали.

⊗ Криза мора бити да је прилепчива болест: после бонтуове кризе у Паризу ево је прешла она с Бонтуа на београдске министре. (За то сам ја увек говорио да се с њиме не мешају!).

+ У Србији се мења изборни ред: пасивно право избора има од сада само онај, кога уредништво „Видела“ на тројну кандидацију Калвокијеву изабере.

□ Већ и по *трећи* пут читамо у редакцијинол делу „Заставе“, да се у нашој вароши налази неко мађарско позоришно друштво, а сада са додатком, да ће „у среду што долази, бити корисница врснога глумца *Мунквије* и његове жене“. Само треба да се још дода у тој цијатној белешци и ово: „Позива се српска публика да изволи то мађарско позориште тако посећавати, као што браћа Мађари наше потпомажу“.

+ Мађарски „Ujvidék“ узима сунђер и брише онај свој пролетошњи дугачки чланак *прогис* „Пере Сегединца“, који је дао повода забрани тога комада, што је донео нашем позоришту хаспе близу 1000 фор.

* Друга свеска овогодишњег „Летописа“, која

И кад се изиграше,
Хтеше се напиту;
Пише и налише се:
Стотиница девет и деветдесет девет
Из једног напрукта.

„Хе вирцхаус, а шнапе!“ повика после песме Мени се то наименовање ракије код Шваба врло допада, јер кад кажеш „шнапе“, читава видиш, како неко свида ускогрло бутелу са усана, која му под носом пукне.

Оставим мога вандрокаша па хај у бирташеву собу и видим у соби астал, четири столице а један кревет.

„Молим Вас“, рекох, ја сам сањив и спавао би, дајте ми једну собу!“

„Опростите господине“, беше одговор, „немам собе за госте, овде ја и моја жена спавамо, а“ — — —

„А каква су ово врата?“ запитам га ја показујући руком.

„То је друга соба, али тамо спава моја шогорица.

„Е, то је што треће, — шогорице обично слатко спавају, њих гријота узнемиравати, али кад већ немате осим ове друге још друге собе, а ја ћу овде на земљи завити се у бунду, па мир. Спаваћу тако исто слатко, као и ваша шогорица!“

„Знам, али то није у реду, господине!“

„А је ли у реду да ја данас, тога и тога дана, тога и тога месеца целу ноћ не спавам, — је ли то у реду?“ Одговорим ја и почнем намештати бунду на земљи.

је требала изићи 1. априла, више српској читајућој публици: *Априлиллили!*

? Пошто се јавна критика изразила против панчевачког „Огменог света“, то уредник „Турског народа“ намерава на свет издати новог српског „Галантола“, који ће поучавати младеж у финим манирама и бираним речима поучавати их салонском понашању.
Аб.

П у с л и ц е.

„Па шта су ти људи скривили, кад их тако гоне са свију страна? — Ју да видите само шта су начинили од шајкашког баталиона, само за неколико година, од како им је „државна идеја“ намигнула: *szabad a vásár*.“

Араби-паша не зна за шалу, т. ј. управо за *вицесе*. Јер ево тек што није оборно *вице*-краља.

Већ је наименован и турски оца за Илаву, који ће турски *тешиги*, кад дођу у илавеку тамницу. (Ово је наименовање бар нешто мало *утешително*, — и тиме се разликује од други наименовања).

У Београдском позоришту представљали су нов комад „Врачару“. Али да је Рабагас оштетио позоришну касу на још дуго време, то се и без *врачаре* зна.

„Па ево изволите јастук бар један“, рече бирташ те ми донесе узглавље.

И тако се ја наместим те заспим. Заборавио сам и бирташа и бирташицу, и другу собу и шогорицу, те сам хркао, трудећи се да надхрчем мога сусобника, вандрокаша.

Кад се тргох а сати избијаше: један, два, три.

Ја скочих на ноге, запалим свећу, на које се и бирташ пробуди, те хајд у шталу да кажем кочијашу, нека преже.

Кад ја напоље, а оно снег и киша пада и мрзне се.

Пробудим Миту, те овај удеси све за кола, платим за кочијаша и бирташа и вандрокаша ракије, да буде мало већи трошак, те се кренем пут Титела.

По бирташу поздравим њинога попа, нека му јави, да ћу га дужити епископу, што ме је одбио и што ме путника и страног у дом увео није.

Дошао сам у Тител за времена, а кола пошљем кући, рекавши кочијашу, да у Н. Сад по мене дође.

„Другу полу мога путовања, приповедаћу ти брате, док мени у гости дођеш“, рече мој друг.

Ето Вам драги Стармаловци, путничких црта из живота једног попа и ја Вам желим, да Ви у опште боље будете примани као гости него мој друг, али да будете и дочекљивији него поп . . . из Хексендорфа.

У Десци 12. Априла 1882.

Арон Тапавица.

Нова ј' ера утеха за кера. То се доказало у једном намастиру кад се успокојила куваричина куца, која је добила сјајан погреб. Самртник је лежао на столу у намастиру, свеће су гореле, и појало се, све је било у свом реду, — само још игумач није позван на одговор (јер уме добар тропфбермет да прави).

Тиси-јаде.

У расправи о босанском кредиту на угарском сабору, министар-председник Тиса одговарајући на Политову беседу, бранио је Пироћанчеву владу. Кад су ово у Београду читали, рекли су обезбедити српски министри: немој ти куме мене бранити!

* * *

Тиса у истој расправи бранио се против приговора: да он незна бити енергичан према Бечу, окренув се левици рече: а од куд ви знате да ја нисам тамо енергичан, на што му Карло Етвеш упада у реч: та то је оно баш зло, што ми то незнамо!

* * *

У истој расправи доказивао је Тиса по речнику француске академије, шта значи реч окупација. Но гроф Апоњи по речнику мађарске академије доказивао је да реч окупација друго значи него што је Тиса доказивао. Једно другом доказивали су да су незвалице и ово најавно морало се узети као међусобна увреда коме је последица морала бити грозан двобој. Тај се двобој заиста и догоднио у густој шуми спахилука познатог државника „Борсем Јанкову“. Ту су се Тиса и Апоњи дуелирали са грозним оружјем. Кад су били на измереној дистанцији и кад је смртоносни знак већ био дат, захука се грозно оружје: сваки свој речник другом о главу јури. Тако бар показује слика у „Борсем Јанкову“ (шаљивом листу мађарском.)

* * *

У истој расправи, чим је Полит завршио свој говор, таки устаде Тиса да му одговори. Ал' левица не даде му говорити, беше велика вика: једни викаше „сутра“ други опет „старе фразе“ а трећи „јефтина слава“. На ово ће један левичар свом суседу речи: каква јефтина слава, кад нас та слава стоји 21 милион!

* * *

У истој расправи, Тиса одговарајући Политу: да ако је бирати за Мађара међу непријатељством од 80 милиона Славена и 40 милиона Немаца, да ће увек ово последње бирати. На што ће један српски посланик прогунђати: даћете ви то још јефтиније — тамо на истоку.

* * *

У истој расправи правлао је Тиса постојеће аграрне одношаје у Босни, потом господство бегова над рајом. На то му Полит упаде у реч: дакле хоћете да одржите узурпацију. Тиса незнајући шта да одговори, рече: има нека врста узурпације кад који посланик упада у реч другом говорнику. На то ће Полит прогунђати: а ви небити уладати у Босну, па ја неби сад вама упадо у реч.

Највећи дуванџија на свету.

У Берлину има један господин, који попуши на дан осим многих лула дувана, још по 24 најјаче хавана-цигаре. (Тако веле новине.) У први мах рекао би човек: како може да попуши толико много! Али верујте, није то баш тако ни много, кад се узме у обзир

1.) Да тај господин има такав цигарнишицл, који изгледа као неки револвер, па може по три цигаре у једанпут да тамани.

2.) Кад се узме у обзир, да се он у томе послу већ више од 60 година. (Јер он је сада старац од 81 године.)

3.) Кад се узме у обзир, да у Пруској још није уведен монопол са дуваном.

4.) Кад се узме у обзир, да је тај господин надвојвода Карло, рођени брат цара немачкога. (Елем би му стање допустило, да попуши још десет пута толико.) И

5.) Кад се узме у обзир, да новине много лажу, и да обично није истина ни трећи део онога, што у њима пише.

Треба се знати наћи.

Путовао Јоја из В. из Земуна кући у В.

Но како је вода на Дунаву врло мала била, то су пловили само мањи пароброди, што иначе обично између Беча и Пеште возе.

Наш Јоја није добио нигде места ни да седне, а камо ли своје уморне кости да одмори па да легне, јер лађа пуна путника, особито пак путника оне вере и народности, у које Иштоци и Сима Станојевић нису ни мало заљубљени.

Лађа дакле беше пуна Чивута и ови позаузимаху сва места као да су у којој пештанској редакцији.

Јоји већ хтедоше ноге да отпадну од стајања.

Али он се и у већим незгодама умео наћи и досетити, па како неби у овој ситној ствари.

Заподене он жив разговор са Чивутима. У току разговора запитаће један:

— А куда путујете ви гхосподине?

— Ја сам из Земуна — вели Јоја — па ме је опомад ујео бесан кер, те путујем у Беч да питам докторе шта ћу радити.

Када то чуше синови Израилјеви а они се као почеше снебивати и по мало цурукати и посматраху поиздаље нашега кукавнога Јоју. Овај час по час се намргоди и стаде из тија по мало лајати, обзирући се десно лево кога ће као бајаги да уједе.

Када Чиве то опазеше, а они ти ђипине са својих седишта, те се разбегоше, а Јоја се лепо и комотно извали на црвеном миндерлуку.

Мало час, ал' ево ти котролора од лађе са два матроза. Кад дође ближе а он запита: „Који је то?“ Показаше му Јоју: „Ево га, ово је.“

Јоја ће на то котролору:

— Знам ја гхосподине, шта ви хоћете, јест ја сам тај. Вама су ове Чиве рекле, да је мене бесан кер ујео, па да сам опасан за путнике. Но будите уверени да то није истина. Ја сам их само преварно да дођем до седишта; јер сам од шест сахата од ју-

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

трос непрестано стајао, нигде од њих места угрбити, па сам принуђен био да их преварим, те тако сво добох лепо до места, да се могу и ја мало одморати, а не фали мени ништа!

Контролор, који сигурно ни сам није онаке пажере бегенисао, насмеши се на ово и врати се са матрозима на своје место, Јоја пак наручи бифтек и пива.

Дугачки носови синова Мојсејевих отегнуше се још дуже. . .

Аб.

Ала се молио Богу.

Поп: „Је ли, Маро, ниси ли ти видила где год моје паочари? Ево већ четрнаест дана како их тражим а никако не могу да их нађем.“

Мара „вирчофтерка“: „Јесам господине, ево их у молитвенику.“

Сеоски натарош и сељанин.

Натарош. На чега ћеш ти, Илија, пасош?

Илија. Не знам ни сам!

Натарош. Је ли коњ, во или крава?

Илија. Та како да ти кажем: није ни коњ, није ни кобила, а није ни ждребе, него је, да опростиш, кобила омакиња.

Натарош. Какве је длаке?

Илија. Није готово никакве!

Натарош. А како то?

Илија. Кад се ојдребила била је кулашаста, а ево већ две године није се лињала, сад какве је длаке не знам ни сам.

Натарош. То се мора знати, јер друкчије ти не могу дати пасош.

Илија. А ти је пиши под мркушу!

Натарош. Какав је жиг?

Илија. Готово никакав!

Натарош. И то се мора знати.

Илија. А ти пиши: на сапи као мингуле, а на носу два повраза —

Натарош. Има л' још какве белеге?

Илија. Има, ал то немој писати.

Натарош. Али то се мора писати у пасош.

Илија. Е, кад је тако на част ти пасош, мени не треба!

Натарош. А за што, Илија?

Илија. За то, што је онда неће нико узети.

Натарош. А каква је то белега?

Илија. Така, да кад је одалачиш, а она реп међ поге, па неће да креће.

Натарош. Е то нећу писати.

Илија. Напиши и то, да ће се глумне недеље ојдребити.

Натарош. То се у пасош не пише.

Илија. Кад се не пише на част ти пасош! (Окрене се, залупи вратима и оде). Лаза Кнежевић*

Само прву.

Неки Циганин на н-ском вапшару украде једног коња. Али зла му срећа прискочи јер га на брзо ухватише и суду предадоше. То се догодило у оно доба када су још батине цветале и судија осуди Цигу на двадесет и пет врућих. Цигану не беше ова пресуда мила те се непрестано изговараше али му то изговарање ништа не поможе. Напо-слетку када виде Цига, да му ништа не помаже реће судији:

„Али молим вас господине опростите ми макар само прву.“

Судији се допаде ова Цигина досетка и заиста му опрости прву.

Ескулапијаде

(из бележака наших и туђих.)

(Продужење.)

„Еј мој докторе нема ту ништа, ја ћу да умрем!“ рече кашљуцајући стара госпођа Н. своме доктору. — Овај је био наглув, па није добро чуо шта му је рекла, а знајући да она иначе сваки дан наваљује, да ју пошље у купатила, па мислећи да је и сада то рекла, одговори:

„Куд ћете, за бога, видители ви какво је то време; претрпиће се још коју недељу!“

Ноћу око поноћи позову доктора Л. да дође к једном болесном сиромашку путунџији. Доктор се брзо обуче и похита к њему и кад виде да овоме ништа друго не фали, само има далак (већ од месец дана) — он се наљути и рече: „Ала за бога човече, како си ме могао узнемиравати ноћу због такве маленкости!“ — А овај одговори: „Та знате, господине ја знам да ви дању имате много болесника, који могу и да вам плате, па ко велим, за нас сиротињу нећете имати каде дању, — за то сам вас позвао ноћу.“

На пијаци еретне се доктор Н. Н. са мајстор Луком кога давно није видео. Поздрави се ш њиме и рече: „О, мајстор Лука, од кад вас нисам видео; ал ви сте нешто омршавили; шта вам фали?“ — Мајстор Лука је био препреден мајстор, ал се каткад знао учинити као да је најпростији глупак на свету. Он поче небивати се, крхати прсте и запита понизњејше: „А хоће ли, господине, што коштати ако вам кажем?“

Доктор Г. лечио је снаш Алку дуже времена од стомака, и смејао јој се више пута кад му је она доказивала, да је морала прогутати велику жабу, јер јој се увек чини као да јој нешто скаче по стомаку. Снаш Алка је лично издрвила, ал је једнако доказивала, да је морала прогутати велику жабу. Кад се доктору то већ досадило, он још рече: „Знате ли шта, снаш Алка, није вајде, већ гледајте какогод да прогутате још и једну велику роду“ — ако вам ни то не помогне, онда за вас нема лека.“

Дође кућевни доктор к милостивој госпођи Н.

Запита слугу, јели милостива госпођа код куће?

Слуга одговори: „Јесте, господине докторе.“

Доктор чека у предсобљу, мислећи да се можда госпођа облачи, кад му слуга не вели, као обично, да уђе унутра.

Чека, чека, седи као на жеравици; напоследак му

*) Врени сарадник наш Лаза Кнежевић, бележник у Ст.Футогу умрбо је 23. маја о. г. на велику тугу свакога, ко га је познавао. Овај весели дијалог вадимо из његових заоставшних хартија. Ур.

www.додирајас чекање, па онда запита слугу А шта ради милостива госпођа?

А слуга му поверљиво намигне: Знате, господине, м. госпођа је отпутовала још синоћ некуд у сватове.

— а што ми ниси тако казао, да није код куће?

— О, о, а како би ја вама то казао! Но, то би било лепо! та ви сте наш кућевни доктор. А м. госпођа ми је толико пути рекла, да је она за вас увек код куће.

Загонетка.

Четрдесет избора,
Четрдесет шамарца, —
Није ли то сувише
На два-три комарца

Четрдесет протеста
На то стање гњило,
(Да би више слободе
И више би било.)

Четрдесет вијора
На то мало мува,
Та ово би слонове
Могло да одува.

Читаоци, слушаоци
С далека и близа,
Сви ти веле: Ово је
Не избежна криза.

Дипломате цела света
Веле тихо за се:
Тој је влади одзвонило!
— И чекају гласе.

Свуд се вели: Па нек падне,
Та сама је крива!
А телеграм насмеја се:
„Она је још жива.“

Нико не мож' да верује
Сви се чуде муком,
Па од чуда невиђена
Крсте с' левом руком.

То је свима загонетка, —
Само с' Бонгу смеши —
(А ја крхам моје перо
Да што не сагреш.)

—к.

Нема ништа ново.

Из светога синода у Карловцима нема ништа ново,
— (што би нам могло укрепити љубав, веру и надежду).

Из манастирских прѣавора нема ништа ново — (што би било за јавност).

Из Радујевца нема ништа ново, — (што не би било и у Кукујевци).

Из Хинеске нема ништа ново, — (што ми не би већ давно знали и осећали).

Ни у самом „Виделу“ нема ништа ново, — (што не би било два-три дана пре наговештено у бечкој маторој „Преси“).

Под „сунцем“ (цивилизације) нема ништа ново, — (што не би било и под месецом и под полумесецом алко-раније).

Из Пенште нема ништа ново, — (што не би буљук-баша „Турског Народа“, за добре новце пољубио у пету.)

Из одбора кикиндске мусај-општине нема ништа ново, — (што би могло парфимирати новосадску променаду).

Из Ирске нема ништа ново, — (што би ваљало да чују Бошњаци и Херцеговци, — за већ у Кривошијама и нема кога да што чује).

Из Египта нема ама баш ништа ново, — (од чега би ћелавом господину, јевронском миру расла кика на глави, — од радости).

С оне стране Саве већ нема, нити ће ових дана бити што ново, — (што би нас могло изненадити).

У прочем сваком, ко га утера у лаж, биће од свег срца благодаран —
Стармали.

Решење награднога ребуса.

из броја 12.

Прво је реч: ЈАВИМИТИОНИОН — у тој речи им, ја, ти, он, ми, ви, они, — то значи: свако

За тим је насликан поп, који иде и носи у руци дим — а то значи: Поп однесе дим.

За тим је насликан турски коњ (ат), око њега јаз, а ат пасе, — но пошто поред ата има апостроф то си чита само као а, — и то значи: ојажен а пасе.

На послерад је насликана једна керица, од које ф. ли среда, — а то је: кеца.

И тако ребус значи:

Свако поподне седи моја жена па се кеца.

(Овај ребус није нико решио: а то је нов доказ да од кецања нема ником берићета.)

Новије књиге,

Послате уредништву на приказ.

Са филосемитског бојишта. Један расправни спис од Симе Стапојевића. Zombor Verlag von Sztanojevic Zs, цена 10. новчића.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме десетом броју за 1882. ове чланке:
1. Малим српкињама, песма (са сликом) од чика Јове.
2. Кукавна рода, приповетка. 3. О писму и штампи (свршетак) од браца Бранка. 4. Гимнастика на селу, песма (са сликом). 5. Тројански коњ, (са сликом.) 6. Миливојева молитва, песма од Божицара Никашиновића. 7. Чаробна лампа, (писмо Сави Ј. Протићу у Пожаревцу,) (са 3 слике) 8. Решења рачунских игара, (види „рачунске игре“ у 9. бр. 9. Разнолије. 10. Даштања. 11. Решења даштања, из бр. 8. 12. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: **Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

Леп дарак за одраслу женску децу!

СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЋЕРИ

од Ј. Ј. Буља

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ини 204 стране, цена само 60 нов.

У тој су књизи лепша од лепше ове приповетке:
1. Лажни дијаманат. 2. Златан новац. 3. Чешаљ што говори. 4. Соната. 5. Мала жива библиотека. 6. Винсенски катана. 7. Селско гробље. 8. Сестре судојенице. 9. Журнал, мода. 10. Мала газдарица. 11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да поручи више ових књига, нека се обрати подписатој накладној штампарији, која ће према већој наручбини и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска ових поучних приповедака, по истој цени.

Штампариија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пощ. лађа
од 10.
до даље

почињући
Јуна.
наредбе.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући поведељник у 5 сати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у 1/2 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. **ОДПРАВНИШТВО**

ОГЛАСИ.

ЈАЈА ЗА ЛЕЖЕЊЕ

од крених угаситих врста живине, што се зову Брама и Кохинина, које су боје јаребичине, а тако и пилиће од тих врста живине, разашиле

Јован Требић у Н. Саду,

(6-6.)

(казавцијска улица).

КОСТА СТОЈАНОВИЋ

ГРАЂЕВИНСКИ БРАВАР

У НОВОМ САДУ,

У ЋУРЧИЈСКОЈ УЛИЦИ Бр. 1788.

препоручу е своје сложниште свију врста

ОГЊИШТА ШТЕДЊАКА („шпоржерта“)

И ФУРУНА ЗА КОТЛОВЕ

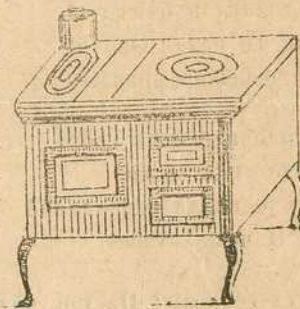
КАО И НОВУ ПОВЛАШЋЕНУ ВРСТУ

СТОЛНИХ ОГЊИШТА ОД ПЛЕХА И КАЉЕВИМА ОБЛОЖЕНИХ,

који уштеде 40% горива а удешене су за угљен-брикет.

— Прима и извршује сваки браварски посао на грађе-

2-6

нијом израдом.

вини, ограде порте, гробова по најновијем укусу а најјефтинијој цени, исто тако и све оправке са најсолид-

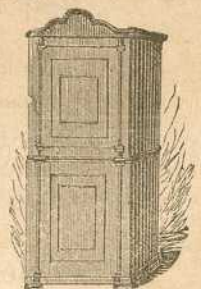
КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а цени знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

12-35